

**VODIČ KROZ
PRORAČUN GRADA KRIŽEVACA ZA 2019. GODINU
I PROJEKCIJE ZA 2020. I 2021. GODINU**

1.UVOD

1.1. ŠTO JE PRORAČUN?

Proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt kojim se procjenjuju **prihodi i primici** te utvrđuju **rashodi i izdaci** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **za jednu godinu**, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo.

1.2. ZAKONSKA OSNOVA ZA IZRADU PRORAČUNA

Metodologija za izradu proračuna propisana je **Zakonom o proračunu** (NN broj 87/08, 136/12, 15/15) i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba Zakona, a to su ponajprije:

- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (NN 26/10 i 120/13)
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN 124/14, 115/15, 87/16, 3/18)
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti (NN 111/18)
- Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (NN 95/19)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15, 123/17)
- Upute Ministarstva financija za izradu proračuna.

1.3. PRORAČUNSKA NAČELA

Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima:

1. **jedinstva i točnosti proračuna,**
2. **jedne godine,**
3. **uravnoteženosti,**
4. **obračunske jedinice,**
5. **univerzalnosti,**
6. **specifikacije,**
7. **dobrog financijskog upravljanja i**
8. **transparentnosti.**

1.4. PRORAČUNSKI KORISNICI

Prema Zakonu o proračunu, proračunski korisnici su državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava, čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu.

Proračunski korisnici Grada Križevaca su ustanove kojima je Grad Križevci osnivač i ustanove u kojima Grad ima osnivačka prava, a čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u Proračunu:

1. Dječji vrtić Križevci,
2. Osnovna škola Ljudevita Modeca Križevci,
3. Osnovna škola "Vladimir Nazor" Križevci,
4. Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci,
5. Glazbena škola Alberta Štrige Križevci,
6. Pučko otvoreno učilište Križevci,
7. Gradska knjižnica "Franjo Marković" Križevci,
8. Gradski muzej Križevci i
9. Javna vatrogasna postrojba Grada Križevaca.

1.5. PRORAČUN GRADA KRIŽEVACA

Proračunom Grada Križevaca procjenjuju se prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci Grada Križevaca za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona. U proračunu se prihodi i primici koji pripadaju Gradu Križevcima, kao i svi rashodi i izdaci za pojedine namjene, iskazuju po bruto-načelu. Sredstva proračuna koriste se za financiranje rashoda, funkcija i programa Grada Križevaca i proračunskih korisnika Grada Križevaca u visini utvrđenoj proračunom.

Drugim riječima, proračun sadrži sve prihode i primitke te rashode i izdatke svih proračunskih korisnika Grada Križevaca, čime se daje prikaz plana i projekcija cjelokupnog financijskog poslovanja Grada Križevaca kao jedinice lokalne samouprave u razdoblju od 2019.-2021. godine, a što je u skladu sa Zakonom o proračunu koji nalaže poslovanje jedinice lokalne samouprave preko jedinstvenog sustava riznice. Na taj se način omogućava efikasnije i racionalnije raspolaganje proračunskim sredstvima.

Ukupni planirani prihodi i primici Proračuna Grada Križevaca za 2019. godinu iznose **89.982.915,00 kuna**, a uz prihode i primitke koji se očekuju ostvariti, u 2019. godini koristit će se još i rezervirani namjenski prihodi iz prethodnih godina u iznosu **500.000,00 kuna**, dok planirani rashodi i izdaci 2019. godine iznose **88.982.915,00 kuna**, čime je osigurano pokriće očekivanog prenesenog manjka iz 2018. godine u iznosu **1.500.000,00 kuna**.

Projicirani prihodi i primici 2020. godine iznose 75.482.900,00 kuna, kao i rashodi i izdaci iste godine, dok projekcije prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za 2021. godinu iznose 75.615.800,00 kuna.

2. PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici Proračuna Grada Križevaca za razdoblje od 2019. do 2021. godine planirani su:

Prihodi i primici		2019.	2020.	2021.
6	Prihodi poslovanja	82.650.215,00	69.689.900,00	69.822.500,00
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	832.700,00	793.000,00	793.300,00
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	6.500.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00
Ukupno		89.982.915,00	75.482.900,00	75.615.800,00

Prihodi poslovanja obuhvaćaju sljedeće skupine prihoda:

2.1. Prihodi od poreza

Prihodi od poreza planirani su za 2019. godinu u ukupnom iznosu 44.608.200,00 kuna:

- od toga se najveći dio odnosi na prihode od **poreza i prireza na dohodak**,
- **porezi na imovinu** obuhvaćaju porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina i porez na promet nekretnina,
- **porezi na robu i usluge** obuhvaćaju porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića.

2.2. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna planirane su za 2019. godinu u ukupnom iznosu 26.598.115,00 kuna:

- **pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU** odnose se na EU projekt Cyclo-Net, financiran iz Interreg V-A programa Mađarska-Hrvatska, čija provedba traje od 01.11.2017. do 30.06.2019. godine,
- **pomoći proračunu iz drugih proračuna** planirane su iz državnog proračuna (Ministarstvo kulture) za uređenje sakralnih objekata, provedbu izbora za EU parlament i predsjedničkih izbora koji se održavaju tijekom 2019. godine te iz županijskog proračuna za ogrjev i sufinanciranje smještaja umirovljenika.
- **pomoći od izvanproračunskih korisnika** planirane su za programe stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa i programe javnih radova kod Grada i proračunskih korisnika, koje financira Hrvatski zavod za zapošljavanje.
- **pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije** planirane iz državnog proračuna za osnovno školstvo i vatrogastvo,

- **pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan** najvećim dijelom se odnose na dodatna sredstva koja očekuje Osnovna škola "Vladimir Nazor" Križevci za projekt energetske obnove zgrade škole.
- **pomoći iz državnog proračuna temeljem prijena EU sredstava** planirane su za projekt energetske obnove zgrade Osnovne škole "Vladimir Nazor" Križevci, projekt energetske obnove Dječjeg vrtića Križevci te za projekte Pomozimo jedni drugima III, "I ja odvajam!", Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva i Školska shema.

2.3. Prihodi od imovine

Prihodi od imovine obuhvaćaju:

- **prihode od financijske imovine**, koji obuhvaćaju prihode od kamata na depozite po viđenju i zateznih kamata i
- **prihode od nefinancijske imovine** koje obuhvaćaju naknade za koncesije, prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta, iznajmljivanja stanova, zakupa garaža, zakupa poslovnih prostora, zakupa vrtova i spomeničke rente.

2.4. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su u ukupnom iznosu 8.668.900,00 kuna:

- **upravne i administrativne pristojbe** obuhvaćaju prihode od prodaje državnih biljega te prihode od naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta,
- **prihodi po posebnim propisima** obuhvaćaju prihode od vodnog doprinosa i doprinosa za šume te prihode od sufinanciranja cijene usluge, participacije i slično te ostale prihode za posebne namjene koje planira 9 ustanova - proračunskih korisnika Grada Križevaca,
- **komunalni doprinosi i naknade.**

2.5. Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (66)

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija planirani su u iznosu 1.115.000,00 kuna. Radi se o prihodima proračunskih korisnika od **prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga** i **donacija** od pravnih i fizičkih osoba te prihodima Grada od **naknade za naplatu naknade za uređenje voda**.

2.6. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (68)

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi planirani su u ukupnom iznosu 84.000,00 kuna, što obuhvaća 4.000,00 kuna prihoda od **kazni**, dok je preostalih 80.000,00 kuna planirano u podskupini **Ostali prihodi**, i to od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, povrata studentskih kredita, temeljem naplate troškova ovrhe i refundacija.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine obuhvaćaju sljedeće skupine prihoda:

2.7. Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (71)

Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine planirani su u iznosu 440.000,00 kuna, što se odnosi na prihode od prodaje materijalne imovine - prirodnih bogatstava, i to od prodaje **poljoprivrednog zemljišta** i prodaje **građevinskog zemljišta**.

2.8. Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (72)

Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine planirani su u ukupnom iznosu 392.700,00 kuna, a odnose se na prihode od **prodaje građevinskih objekata**, i to stambenih objekata sa stanarskim pravom i stanova u vlasništvu Grada, prihode od prodaje opreme (OŠ "Vladimir Nazor" Križevci) te prihode od **prodaje prijevoznih sredstava** (kombi vozilo kod Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci).

Primici od financijske imovine i zaduživanja obuhvaćaju:

2.9. Primici od zaduživanja (84)

Za 2019. godinu Grad Križevci planira dugoročno zaduženje za dva projekta:

1. za **projekt rekonstrukcije javne rasvjete** u iznosu 4.000.000,00 kuna, koji će se iskoristiti u 2019. godini. Planirani rok otplate kredita je 10 godina uz početak otplate u srpnju 2019. godine te kamatnu stopu od 1%. Sredstva za otplatu kredita planiraju se osigurati iz očekivanih ušteda u električnoj energiji i održavanju kroz cijelo vrijeme otplate;
2. za **učešće Grada Križevaca u projektu Aglomeracije u** ukupnom iznosu 17.500.000,00 kuna, uz sljedeću planiranu dinamiku povlačenja sredstava (primitaka):
 - 2019. godine u iznosu od 2.500.000,00 kuna,
 - 2020. godine u iznosu od 5.000.000,00 kuna,
 - 2021. godine u iznosu od 5.000.000,00 kuna,
 - 2022. godine u iznosu od 5.000.000,00 kuna.

Planirana dinamika povlačenja kreditnih sredstava prati planiranu dinamiku izgradnje u okviru projekta Aglomeracija Križevci. Nakon završetka projekta planira se početak otplate kredita. Kako je navedeno, predviđeno je korištenje kredita kroz 4 godine, gdje se plaća samo kamata na iskorišteni dio, dok se nakon završetka projekta planira otplata kredita kroz razdoblje od 11 godina.

Planirana kamatna stopa iznosi 2%, a rok otplate je 15 godina, u koji je uključeno i korištenje kredita od 4 godine. Na rashodnoj strani, u 2019. godini planirano je plaćanje kamate u iznosu od 25.000,00 kuna, u 2020. godini u iznosu 125.000,00 kuna, a u 2021. godini u iznosu od 225.000,00 kuna.

3. RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci Proračuna za razdoblje od 2019. do 2021. godine planirani su prema ekonomskoj namjeni kojoj služe, kako slijedi:

Razred		2019.	2020.	2021.
3	Rashodi poslovanja	64.974.415,00	59.471.750,00	58.165.650,00
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	22.463.500,00	15.526.150,00	17.060.150,00
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.545.000,00	485.000,00	390.000,00
Ukupno		88.982.915,00	75.482.900,00	75.615.800,00

Ukupni rashodi i izdaci Proračuna raspoređeni su za razdoblje od 2019. do 2021. godine po **razdjelima**, kako slijedi:

Razdjel		2019.	2020.	2021.
101	Upravni odjel za pravne i opće poslove	11.852.000,00	11.542.100,00	11.778.100,00
201	Upravni odjel za gospodarstvo, financije, EU fondove i javnu nabavu	8.435.000,00	2.180.000,00	2.170.000,00
301	Upravni odjel za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam	42.677.415,00	32.118.400,00	32.037.700,00
401	Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, gradnju, prostorno uređenje i zaštitu okoliša	26.018.500,00	29.642.400,00	29.630.000,00
Ukupno		88.982.915,00	75.482.900,00	75.615.800,00

3.1 Upravni odjel za pravne i opće poslove

3.1.1. Predstavnička, izvršna i upravna tijela Grada

U glavi **Predstavnička, izvršna i upravna tijela Grada** osigurana su sredstva za programe:

- Gradskog vijeća,
- Gradonačelnika,
- Upravnih odjela,
- Ostale aktivnosti predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela Grada te
- Izbore.

3.1.2. Mjesna samouprava

U programu **Mjesna samouprava** osigurana su sredstva za Redovni rad mjesnih odbora i gradskih četvrti, što obuhvaća rashode za električnu energiju u društvenim domovima, materijal i sredstva za tekuće i investicijsko održavanje zgrada društvenih domova, kao i usluge tekućeg i investicijskog održavanja istih, sredstva za troškove legalizacije društvenih domova i drugo.

3.2. Upravni odjel za gospodarstvo, financije, EU fondove i javnu nabavu

3.2.1. Financije

U okviru glave **Financije** planirana su sredstva za otplatu kredita ugovorenog s HBOR u 2016. godini za potrebe izgradnje Razvojnog centra i tehnološkog parka Križevci s rokom otplate 36 mjeseci.

U okviru aktivnosti **Otplata kredita** za Aglomeraciju Križevci planirano je plaćanje kamate za korištenje kredita u iznosu 2.500.000,00 kuna u 2019. godini za učešće Grada Križevaca u projektu Aglomeracije.

U okviru aktivnosti **Otplata kredita** za javnu rasvjetu planirana je otplata 6 rata kredita za javnu rasvjetu, i to 20.000,00 kuna kamate i 195.000,00 kuna glavnice. Ukupni planirani iznos zaduženja iznosi 4.000.000,00 kn s rokom otplate 10 godina.

U okviru projekta **Dokapitalizacija Radija Križevci d.o.o.** planiran je iznos od 150.000,00 kuna, predviđen za dokapitalizaciju Radija Križevci d.o.o. sukladno udjelu Grada u vlasničkoj strukturi.

3.2.2. Gospodarstvo

U glavi Gospodarstvo osigurana su sredstva za program Poticanje poduzetništva i obrtništva u iznosu te program Potpora poljoprivredi.

U okviru programa **Poticanje poduzetništva i obrtništva** osigurana su sredstva za sljedeće projekte i aktivnosti:

- Kreditna linija Križevački poduzetnik
- Potpore poduzetništvu i obrtništvu
- Sufinanciranje rada Križevačkog poduzetničkog centra
- Obrtnički i gospodarski sajam
- Promocija mogućnosti ulaganja u Križevcima
- Ostali sajmovi – planirana su sredstva za organizaciju sajmova od strane Grada Križevaca, a na kojima bi se predstavili investicijski te poljoprivredni potencijali grada,
- Socijalno poduzetništvo

U okviru Programa **potpora u poljoprivredi** planirana su sredstva za sljedeće projekte i aktivnosti:

- Potpore u poljoprivredi - subvencije poljoprivrednicima za nabavu trsova sorte Klešćec, potpore za uzgojno vrijedni genetski materijal u stočarstvu, potpore za zajedničke prerađivačke kapacitete u smislu nabave opreme i iznajmljivanja zajedničkih prerađivačkih kapaciteta, potpore za očuvanje izvornih pasmina peradi i subvencije kamata na kredite za proljetnu i jesensku sjetvu
- Izrada analiza tla - osigurana su sredstva za izradu analize tla i uputa korisnicima na osnovu dobivenih rezultata.

3.2.3 EU projekti

U glavi EU projekti osigurana su sredstva za program Prekogranična suradnja u iznosu te program pripreme projekata za prijavu na natječaje iz EU fondova.

Program **prekogranične suradnje** obuhvaća provedbu projekta "Cyclo-Net – širenje prekogranične cikloturističke mreže kroz izgradnju kapilarnih biciklističkih staza u Križevcima i Zalakarosu", odobrenoga za sufinanciranje od strane Europske unije iz Interreg V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. godine.

Projekt provodi Grad Križevci kao glavni korisnik u suradnji s partnerom Gradom Zalakarosem u razdoblju od 01.11.2017. godine do 30.06.2019. godine.

Glavni cilj projekta je izgradnja biciklističke infrastrukture u Križevcima i Zalakarosu, kao preduvjet za poticanje ekonomskog rasta temeljenog na održivom korištenju bogatog i raznolikog prirodnog i kulturnog naslijeđa, a njegova ukupna vrijednost je 1.593.127,95 EUR.

Osim izgradnje biciklističke infrastrukture i pratećih sadržaja, koja se provodi u 2018. godini, projekt obuhvaća ulaganja u promociju cikloturizma i rekreativnog turizma te kvalitetu i raznolikost programa za posjetitelje i građane, što će se provesti tijekom 2019. godine.

3.3. Upravni odjel za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam

3.3.1. Predškolski odgoj

Predškolski odgoj i obrazovanje provodi se u **4 dječja vrtića** koja djeluju na području Grada Križevaca (u **Dječjem vrtiću Križevci** kojemu je Grad Križevci osnivač te dječjim vrtićima "**Čarobna šuma**", **Sv. Josipa** i "**Zraka sunca**"), a izdvajaju se za potrebe rada vrtićkih skupina i programa predškole. Uz to, izdvajaju se i sredstva za sufinanciranje pohađanja Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG Zagreb, za djecu s teškoćama u slušanju i govoru s prebivalištem na području Grada Križevaca.

3.3.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Osnovno obrazovanje, koje se provodi u sve **4 osnovnoškolske ustanove** koje djeluju na području Grada Križevaca (kojima je Grad ujedno i osnivač): **Osnovnoj školi Ljudevita Modeca Križevci**, **Osnovnoj školi "Vladimir Nazor" Križevci**, **Glazbenoj školi Alberta Štrige Križevci** i **Centru za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci**. Ističe se projekt energetske obnove zgrade OŠ "Vladimir Nazor" Križevci, a u 2019. godini ponovo se izdvajaju i sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih škola. Za dodatne programe planirani su rashodi za nagrađivanje postignuća učenika i doprinos njihovih mentora na državnim natjecanjima.

3.3.3 Srednjoškolsko i visoko obrazovanje

U ovoj su glavi planirana sredstva za provedbu aktivnosti povezanih s **srednjim školama** i **visokim učilištima** (sufinanciranje cijene mjesečnih i polumjesečnih karata u autobusnom i željezničkom prometu učenika i studenata s prebivalištem na području grada Križevaca te stipendiranje i kreditiranje studenata). Dodatni programi za srednje škole uključuju sufinanciranje organiziranja natjecanja u srednjim školama, kao i nagrađivanje postignuća učenika i doprinosa njihovih mentora na državnim natjecanjima te organizaciju proslave završetka srednjoškolskog obrazovanja (manifestacija Dan maturanata). Nadalje, nastavlja se subvencioniranje kamata na studentske kredite, kao i model povrata otplaćenih rata studentskih kredita. Novost je uvođenje programa stipendiranja studenata deficitarnih zanimanja, putem kojeg se planira stipendirati 8 do 10 studenata.

3.3.4. Kultura

U ovoj su glavi planirana sredstva za rashode koji se odnose na djelatnosti koje provode gradske ustanove u kulturi (one kojima je Grad Križevci osnivač), i to kulturno-obrazovnu (kroz **Pučko otvoreno učilište Križevci**), knjižničnu (kroz **Gradsku knjižnicu "Franjo Marković" Križevci**) i muzejsku djelatnost (kroz **Gradski muzej Križevci**), a namijenjeni su za redovni rad te posebne programe i aktivnosti (obnova Velike dvorane Hrvatskoga doma, kojom upravlja Pučko otvoreno učilište Križevci te rad pokretne knjižničarske službe – biblio kombija i dječje igraonice kod Gradske knjižnice), a sufinancirat će se (temeljem rezultata javnog natječaja), programi i projekti od interesa za opće dobro koje provode udruge u području kulture.

3.3.5. Turizam

Programi u turizmu provode se kroz potporu radu **Turističke zajednice Grada Križevaca**, putem njezine redovne i programske djelatnosti, Udruženju obrtnika Križevci, putem aktivnosti **Križevačke djevojačke straže** te suradnju Grada Križevaca i **organizacija civilnoga društva**, putem organizacije i provedbe manifestacija i događanja od interesa za Grad Križevce. Sufinancirat će se organizacija Križevačkog velikog spravišča te promocija Vinske ceste i aktivnosti povezanih s njom, kao i provedba i organizacija ukupno 12 manifestacija s kulturno-turističkim značajem i potencijalom, u suradnji s udrugama.

3.3.6. Sport, rekreacija i tehnička kultura

Sredstva planirana u ovoj glavi odnose se na rashode povezane s tekućim donacijama **Zajednici športskih udruga Križevci**, i to za stručni rad u sportu, rad sportskih klubova i dodatne sportske i rekreativne programe i aktivnosti, kako bi se poticalo uključivanje djece i mladih u sportske aktivnosti, ali i osigurala održivost provedbe programa i rada klubova. Uz to, sufinancirat će se programi i projekti od interesa za opće dobro koje provode **udruge u području sporta i rekreacije**. Nastavlja se sufinanciranje programa rekreacije i animacije na gradskim bazenima te sufinanciranje cijene ulaznica na bazene. Kroz tekuće donacije **Zajednici tehničke kulture Križevci** osigurava se održivost programa svih njezinih sastavnica, kako bi se nastavilo bavljenje djece i mladih aktivnostima iz STEM područja.

3.3.7. Socijalna skrb, zdravstvo, hrvatski branitelji, obitelj i djeca

U okviru ove glave osigurana su sredstva za sufinanciranje rada, aktivnosti i programa **Gradskoga društva Crvenog križa**, kao i **ljekarni i timova hitne medicinske pomoći** te za **djelovanje udruga** iz područja brige o starijim i nemoćnima, osobama s invaliditetom, borbe protiv nasilja i ovisnosti, brige o braniteljima, socijalne skrbi i humanitarnih djelatnosti. Nadalje, nastavljaju se izdvajanja sredstava za korisnike koji ostvaruju **prava temeljem Odluke o ostvarivanju prava iz socijalne skrbi**.

3.3.8. Vatrogastvo i civilna zaštita

U ovoj glavi osigurana su sredstva za redovni rad **Javne vatrogasne postrojbe Grada Križevaca**; promicanje i poticanje spremnosti na reagiranje u okolnostima nesreća i katastrofa, kroz sufinanciranje aktivnosti povezanih s civilno-zaštitnim programom Crvenoga križa; nastavlja se prevencija prometnih nesreća i poticanje odgovornog ponašanja na gradskim prometnicama kroz **rad Jedinice prometne mladeži** te postavljanje sigurnosnih kamera na prilazima gradu, a sukladno zakonskim propisima, osigurava se i sufinanciranje rada i aktivnosti križevačke ispostave Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanice Koprivnica.

3.3.9. Nacionalne manjine

U okviru glave Zaštita prava nacionalnih manjina osigurana su sredstva za rad **Vijeća srpske nacionalne manjine**.

3.4. Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, gradnju, prostorno uređenje i zaštitu okoliša

3.4.1. Održavanje komunalne infrastrukture

Održavanje komunalne infrastrukture obuhvaća **održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, održavanje odvodnje atmosferskih voda, javnu rasvjetu, održavanje groblja, održavanje cesta i zimsku službu.**

3.4.2. Izgradnja komunalne infrastrukture

Izgradnja komunalne infrastrukture obuhvaća ulaganja u razvoj sustava vodoopskrbe, odvodnje i javne rasvjete.

U okviru programa **razvoja sustava vodoopskrbe** osigurana su sredstva za Grupni vodovod na području JLS Grad Križevci, što se odnosi na sufinanciranje 20% troškova izgradnje vodovoda od naselja Sv. Helena (gdje su osigurana sredstva i za crpnu stanicu), preko naselja Ivanec Križevački, Glogovnica, Marinovec do Apatovca i što se planira započeti u 2019. godini. Osim toga, osigurana su sredstva za rekonstrukciju vodovoda i odvodnje na križanju Ulice Frana Supila, Ulice Tadije Smičiklase i Ulice branitelja Hrvatske, budući da je u sklopu rekonstrukcije navedenog križanja, koju će izvesti Hrvatske ceste, potrebno prethodno obaviti rekonstrukciju i izmještanje vodovoda i odvodnje.

U okviru programa **razvoja sustava odvodnje** planirana su sredstva za izgradnju odvodnje u ulici Posrednji put, što obuhvaća oborinsku i fekalnu odvodnju, koje će se preko Ulice Marcela Kiepacha spojiti na Ulicu kralja Tomislava, čime će se omogućiti priključak na mrežu vodovoda i odvodnje građevinskih parcela na Posrednjem putu, kao i rekonstrukcija prometnice u Ulici Marcela Kiepacha, koja je u nadležnosti Županijske uprave za ceste. S obzirom na to da se u drugoj polovici godine očekuje početak radova na projektu Aglomeracije, predviđena su sredstva koja se odnose na dio financiranja od strane Grada.

U okviru programa **javne rasvjete** planirana je zamjena nedovoljno učinkovite živine javne rasvjete u naseljima u kojima se ona koristi novom LED rasvjetom s ciljem povećanja sigurnosti i efikasnosti, budući da se očekuje da će LED rasvjeta znatno duže svijetliti te povećati standard u selima.

3.4.3. Izgradnja prometne infrastrukture i uređenje javnih površina

Izgradnja prometne infrastrukture i uređenje javnih površina obuhvaća ulaganja u prometnu infrastrukturu i javne površine.

Razvoj prometne infrastrukture:

- Rekonstrukcija Frankopanske ulice - u 2018. godini zamijenjena je kompletna infrastruktura (odvodnja, vodovod i DTK) te je ulica pripremljena do završnog sloja. Zbog specifičnosti starih kuća u ulici, donji ustroj ceste ostavljen je da odstoji nekoliko

mjeseci. U 2019. godini radovi će biti nastavljeni u proljeće, kada će se izgraditi gornji ustroj ceste, odnosno asfalt te nogostup.

- Sufinanciranje modernizacije lokalne ceste u Vujićima Vojakovačkim – projekt će se provesti u suradnji sa Županijskom upravom za ceste, a obuhvaća modernizaciju lokalne ceste u Vujićima Vojakovačkim, odnosno izvedbu kolničke konstrukcije s asfaltnim zastorom u dužini od otprilike 1.900 metara.
- Modernizacija nerazvrstanih cesta - u 2019. godini u planu je modernizacija nerazvrstanih cesta prigradskih ulica i sela.
- U 2019. planira se pripremiti projekt izgradnje kružnog toka na križanju Ulice kralja Tomislava, Ulice Ivana Gundulića i Ulice Marcela Kiepacha te projekt izgradnje spojne ceste od Ulice Ivana Gundulića u dužini od otprilike 300 metara, koja će prolaziti ispod budućeg nadvožnjaka preko državne ceste D22.

Program **razvoja i uređenja javnih površina** uključuje sredstva za uređenje i opremanje dječjih igrališta te autobusnih stajališta te uređenje parka u Ulici Franje Tuđmana.

3.4.4 Prostorno uređenje, izgradnja i održavanje objekata

Planirana su sredstva za aktivnosti **održavanja objekata u vlasništvu** Grada (tekuće i investicijsko održavanje objekata, rashodi za materijal i energiju, pričuva i drugo) te za **uređenje i održavanje sakralnih objekata**. Nadalje, u 2019. godini Grad će sufinancirati obnovu prednjeg pročelja zgrade Suda, dok će vlasnicima starih, dotrajalih i ruševnih objekata Grad sufinancirati rušenje i uklanjanje istih na području grada, s ciljem poticanja otvaranja novih lokacija za gradnju te uklanjanja potencijalnih opasnosti za građane i imovinu. Osim toga, u planu je i početak ulaganja u uređenje gradskog stadiona i pratećih objekata.

3.4.6. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost

U glavi Zaštita okoliša i energetska učinkovitost planirana su sredstva za program zaštite okoliša i komunalnog redarstva te program energetske učinkovitosti.

Zaštita okoliša i komunalno redarstvo obuhvaća aktivnosti deratizacije (u 2019. godini provest će se proljetna deratizacija), higijeničarske službe te ostalih poslova zaštite okoliša, projekt proširenja odlagališta otpada Ivančino brdo i nabavu novih kanti za otpad s više odjeljaka za razvrstavanje otpada kojima će se zamijeniti postojeće kante na više lokacija na području grada. Od 2019. godine po prvi puta sufinancirat će se i sterilizacija pasa, kako bi se građane potaknulo na izvršavanje te obaveze.

U sklopu **programa energetske učinkovitosti**, osigurana su sredstva za izradu studija i planova, certifikaciju objekata, odnosno ishođenje energetskih certifikata za objekte u vlasništvu Grada, što je potrebno kod davanja u zakup ili prodaje objekata, sredstva za edukacije, sajmove i organizaciju Energetskih dana te izradu Elaborata o rezervama geotermalne vode. Osim toga, u plan Proračuna uvršten je i projekt "I ja odvajam", koji je odobren za financiranje na natječaju Ministarstva zaštite okoliša i energetike te obuhvaća izobrazno-informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom, a provodi se tijekom 2018. i 2019. godine.